Duminicile unui nesportiv

LINDBERGH

AM REINTILNIT, deunăzi, imaginea lui Charles A. Lindbergh într-o revistă străină și m-a izbit, din poză, aripa timpului. Pe obrazu-i lunguieț, cu priviri deschise spre oameni, deceniile își crestaseră cruda lor geografie: numai trupul lui înalt și uscătiv, împletit din mușchi și tendoane, vremea nu izbutise să-l deformeze. La aproape șaptezeci de ani, primul aviator care a traversat la 20—21 mai 1927, de unul singur spațiile nemărginite dintre două continente, despărțite de prăpastia lichidă a unui ocean, și-a păstrat sprinteneala sportivă din tinerețe.

Orașul își digeră somnul de după-amiază duminicală și, cu revista deschisă pe masa mea de lucru, eu îmi amintesc de colonelul Lindbergh, pe care l-am cunoscut acum trei decenii, cînd ne-a vizitat țara, poposind o zi la Cluj. Fusese oaspetele profesorului Iuliu Hațieganu, în casa lui de pe strada Eminescu din apropierea parcului orășenesc răspîndind tihna fericită a unui sfîrșit de vară. Mă poftise gazda fiindcă știam ceva englezește, vreo două duzini de fraze uzuale și tot atîtea formule de politeță orală.

Lindbergh era celebru, ziarele nu încetaseră să vorbească despre el nici după mai mult de un deceniu de la bravura cu care înfruntase necunoscutul, într-un aeroplan, „Spiritul Sfîntului Ludovic", încă destul de primitiv, pe care vîntul ploaia, ninsoarea, întunericul și furtuna l-au sălțat, zgîlțîit, învîrtit și înșurubat, timp de 33 de ore, în vîrtejele văzduhului oceanic ca pe-o jucărie, însă omul de la comandă a fost mai tare decît puterile dezlănțuite ale firii, învingîndu-le fiindcă a știut să vrea și a mai știut că voința înțeleaptă înfrînge orice obstacol.

Îl priveam, atunci demult, pe bărbatul încă tînăr, pe care natura îl croise mai înalt decît pe alții, îi făcuse o față prelungă și-i picurase azurul zării în ochi. Avea mișcările controlate, vorba disciplinată, o ținută de discretă modestie. Gloria nu-i răpise nimic din firescul purtării, din căldura sa umană. Ne-a vorbit, fiindcă, asta voiam să aflăm chiar de la el — era acolo și prietenul meu de mai tîrziu, Vilibald! — cum repurtase victoria sa asupra timidității, a fricii, a tehnicii și a naturii, care, coalizate toate împotriva omului, pot să-l doboare chiar pe pămînt solid, dar încă în țările de sus?

— Gîndul mi-a venit într-un zbor de dimineață, pe coasta Atlanticului — spunea Charles Lindbergh. Mă răsuceam de pe o aripă pe alta cu avionul, și nu vedeam decît oglinda sclipitoare a oceanului. Am zburat spre întinderea lichidă, pierdută în zare, m-am rotit peste ea și, fiindcă pe apă nu se poate ateriza cu avionul, mi-am spus că trebuie să ajung pînă la cel mai apropiat uscat, în direcția răsăritului. Cel mai apropiat uscat era Europa. Atunci am luat hotărîrea să ajung, singur, cu pasărea mea, într-o bună zi, dincolo. N-am destăinuit nimănui intenția mea, dar am început antrenamentul, zi de zi, zburînd întîi o sută de mile, apoi trei, apoi cinci și, tot așa, din ce în ce mai mult. Zburam ziua și zburam în amurg, cînd încep să nu se mai vadă decît sus, stelele, iar jos, salbele de lumini ale orașelor înnoptate. Am pornit, cînd am crezut că sînt în stare să-mi înving orice teamă sau șovăială. Totuși, teama m-a cuprins de mai multe ori deasupra oceanului, mai ales din pricina cantității reduse de carburant pe care o aveam în rezervor. Dacă am izbutit, totuși, este fiindcă norocul mi-a fost prieten.

Norocul? Poate, dacă înțelegem prin noroc seriozitate, stăruință, curaj, modestie și o credință infinită în puterea de neînfrînt a omului. La aproape șaptezeci de ani, om de laborator și cercetare științifică, Charles Lindbergh — cu care viața n-a fost blîndă de fel, răpindu-i un copil, furat și ucis de gangsteri, și răpindu-l pe cel mai bun prieten al său, doctorul Alexis Carrel — mai radiază, în portretul din magazinul străin, credința aceasta, care născocește, construiește și supune Universul!

George SBÂRCEA

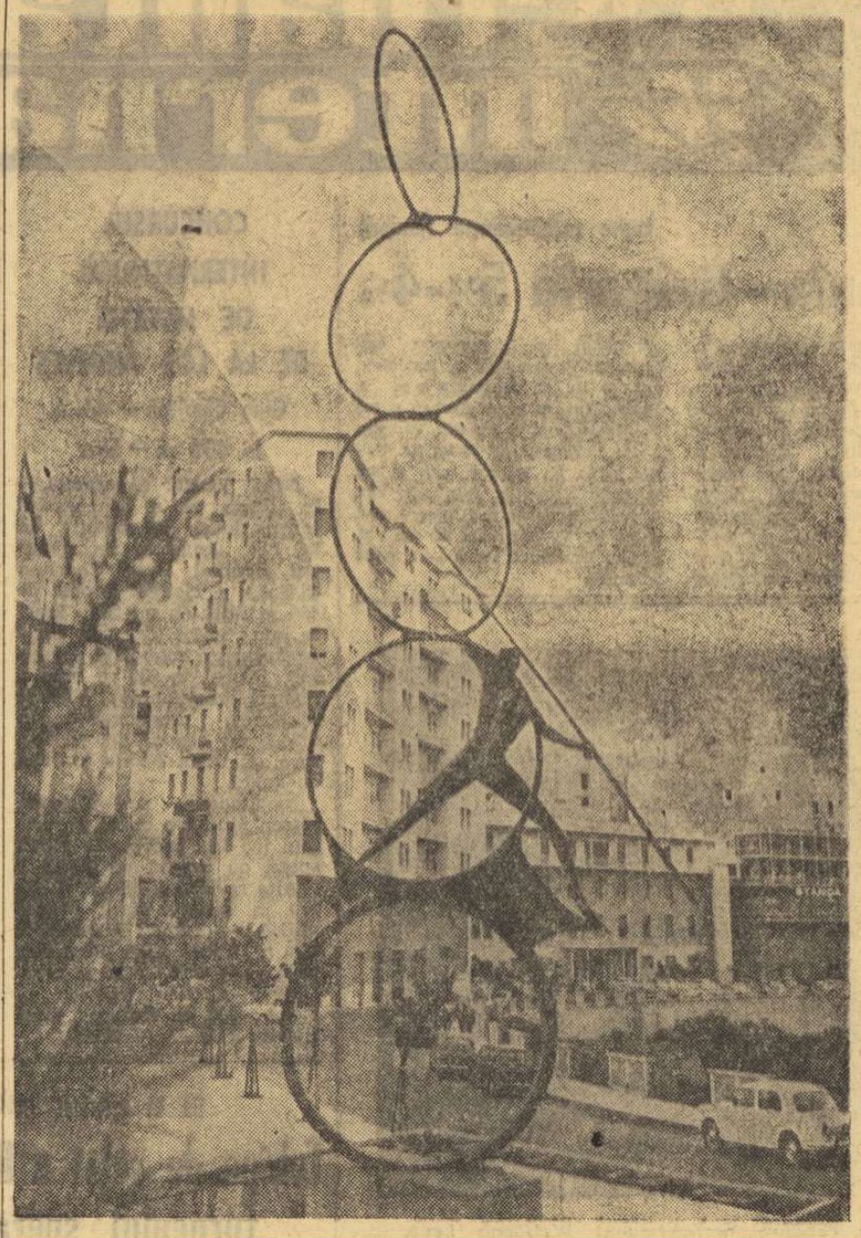

Arta lui Nunzio Di Pasquale

Desenator tehnic la primărie, autodidact, modest și străbătut de un discret fior interior, **Nunzio Di Pasquale** *a devenit în scurtă vreme unul dintre cei mai apreciați sculptori din tînăra generație italiană. El onorează arta întregii țări, nu numai a Siciliei natale.*

Am nutrit dorința de a-l cunoaște din clipa în care privirile ne-au fost fascinate de opera sa din fața micului stadion Campo Villa Margheritta din Ragusa (orașul său de baștină). Pe un soclu înalt, cu bazin acvatic, cele cinci cercuri olimpice au fost dispuse vertical, suprapuse în diverse planuri și liate prin linia suplă, elegantă, dinamică a unui aruncător de suliță simbolic. Dragostea pentru sport a raguzanilor nu putea fi mai distins omagiată decît prin arta statuară a talentatului creator **Nunzio Di Pasquale.**

În atelierul său din Ragusa am cunoscut evoluția febrilelor căutări artistice. Acum, **Di Pasquale** *se dedică cu deosebire lucrărilor făurite în aramă. Temele sportive nu le-a părăsit însă. Cu surprindere am constatat că placheta omagială pe care primarul orașului,* **prof. Francesco Pisana,** *a oferit-o delegației române reprezintă o baschetbalistă contorsionată, în viziune abstractă, ciocănită în metalul arămiu. Placheta purta, discret, semnătura:* **Nunzio Di Pasquale.**

Artistului din Ragusa, consacrat la expozițiile și saloanele de la Paris și din toată Italia, un nou salut prietenesc din România!

Victor BANCIULESCU

„MAREA CURSĂ"

Zilele acestea s-au împlinit 60 de ani de cînd George Schuster, la bordul unui automobil produs de E. R. Thomas Co. din Buffalo, a efectuat cea mai lungă cursă automobilistică a tuturor timpurilor.

Hotărîrea companiei din Buffalo de a-l trimite la Paris, într-o chestiune de afaceri, i-a trezit lui Schuster ideea de a face această călătorie cu automobilul — via California, Japonia și Siberia. Propunerea a fost însușită imediat de compania respectivă, care, în acea epocă de pionierat al automobilului, nu ignora efectele de reclamă pentru produsele sale, fiind sprijinită apoi, din aceleași considerente, de ziarul „New York Times".

După exact 41 de zile, 8 ore și 15 minute de la start, mașina lui Schuster ajungea la San Francisco, unde era îmbarcată pe un vas cu destinația Japonia. Călătoria, deși a durat atîta timp (explicabil dacă avem în vedere că viteza maximă a celei mai rapide mașini din acea vreme nu depășea 20—30 km la oră) a fost cea mai ușoară. Etapa japoneză a fost și ea ușoară nepunîndu-i temerarului alergător probleme deosebite. Dar, o dată cu debarcarea la Vladivostok și aventurarea în necunoscuta Siberie, Schuster începe să resimtă duritatea încercării: lipsa drumurilor sau drumuri desfundate care-l obligau la eforturi supraomenești pentru a-și urni mașina din loc, lipsa stațiilor de alimentare, vitregiile vremii — toate acestea făcîndu-l, nu o dată, să se gîndească dacă n-ar fi mai bine să abandoneze. Cu un curaj demn de remarcat, el a mers însă înainte. În cele din urmă, la 30 iulie 1908, Schuster ajunge la Paris.

Peripețiile călătoriei sale au fost pe larg relatate de presă (în 1965 a fost turnat chiar un film: „Marea cursă" — al cărui protagonist a fost Tonny Curtis), iar victoria sa trebuia să-i aducă un premiu de 1 000 de dolari și un steag american. Dar, după cum a declarat Schuster ulterior, organizatorii i-au înmînat doar steagul uitînd de cei 1 000 de dolari, în timp ce vînzările firmei E. R. Thomas și tirajul ziarului „New York Times" au sporit simțitor.

După 60 de ani de la memorabila cursă, ziarul „New York Times" s-a gîndit să repare nedreptatea produsă, oferind bătrînului alergător premiul promis atunci — 1 000 de dolari.

I. SOCACIU

SPORTIVI SUB CUPOLA ACADEMIEI

GEORGE OPRESCU: „Sportul, un mijloc admirabil, dar nicidecum un scop în sine"

— La cei 87 de ani ai mei, pot spune că am fost martorul multor măsuri și prefaceri, atît în civilizația mondială, cît și în desfășurarea vieții poporului nostru — ne întîmpină acad. George Oprescu.

Sportul a evoluat și el, devenind nu numai o activitate recreativă, ci și un spectacol care atrage întotdeauna masele. Dar, oare, țelurile lui fundamentale — mă refer la cele morale, educative — marchează vreun progres, fie el chiar numai o continuare a preceptelor sănătoase pe care ni le-a lăsat înțelepciunea anticilor?

Și-apoi, unii și-au făcut o profesie din sport după cum, în străinătate, funcționează impresari și întreprinderi sadea care regizează programe sportive, ca și cînd ar fi muzic-holuri, transformînd astfel OMUL-SPORTIV într-un fel de obiect de delectare a OMULUI-SPECTATOR, perpelit de emoțiile pe care i le oferă atletul, boxerul, luptătorul, halterofilul sau jucătorul cu mingea.

Astfel cred că s-a creat relația OMUL-PLĂTIT în favoarea distracției OMULUI-PLĂTITOR.

— După cum constat, dv. faceți un riguros rechizitoriu sportului de azi, dovedindu-vă totodată un aspru, un neînduplecat judecător al lui.

— De fel! Eu înțeleg și susțin sportul, sportul care exprimă cu adevărat exercițiul, sportul care dezvoltă nobilele funcții morale generate în întrecerea leală, sportul care face, simultan cu competiția în care sînt angajați cei din stadion, însăși educația maselor din tribunele stadionului; nu subscriu însă pentru un sport care e numai un pretext, atît pentru cei ce-l practică, pentru a-și comercializa aptitudinile, cît și pentru spectatori, de a se înverșuna de parcă ar miza pe cai de curse...

— Dv. ați făcut sport?

— Aflați că am fost un bun jucător de oină în liceu — și Liceul Matei Basarab din București avea una dintre cele mai redutabile echipe din campionatul interșcolar de la finele veacului trecut — iar la gimnastică am fost elevul vestiților Moceanu și Velescu, socotiți drept părinții gimnasticii din țara românească.

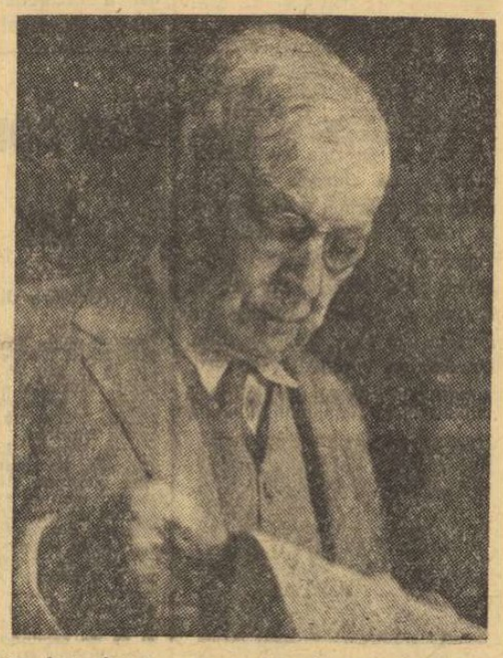

Am fost un gimnast de nădejde, mlădios în mișcări și riguros în execuție, după cum mă dovedisem un strașnic alergător pe distanțele scurte. Dar ceea ce m-a atras în deosebi erau săriturile, cele libere și cele cu prăjina.

Și erau socotite drept primejdioase pe atunci aceste sărituri cu prăjina. Mai înainte de a ți se fi încredințat prăjina, ți se atrăgea atenția că *„la orice alt exercițiu îți poți frînge vreun mădular dar la săritura cu prăjina ești expus de-a dreptul să-ți frîngi gîtul. Deci, atenție, ia seama la... gît, la stachetă, la prăjină"!*

...Și, har Domnului, gîtul nu mi l-am frînt, stacheta o depășeam și prăjina o împingeam să cadă în urma mea, preocupat să-i fac vînt în spatele stachetei, să n-o lovească cumva...

Ca să vedeți în ce măsură știau să fie pedagogi Moceanu și Velescu, preocupați să sădească dragostea pentru gimnastică, am să vă povestesc un episod dintre cele mai grăitoare. Fiind profesor de franceză la Liceul „Ioan Maiorescu" din Giurgiu, de dragul gimnasticii de ansamblu mă alăturam elevilor la ora de gimnastică și făceam laolaltă exercițiile programului din lecția respectivă.

Dar, să revin la cele discutate la început. Așadar, eu sînt pentru sport — SPORT PENTRU SPORT — dacă sport înseamnă exercițiul fizic care să oțelească organismul, să întărească mintea și să ajute la formarea caracterelor.

Consider că sportul trebuie să rămînă un admirabil *mijloc, dar niciodată un scop în sine!*

V. FIROIU

4 întrebări între 4 ochi

CU RAF VALONE

Prezent la cel de al IX-lea Festival internațional cinematografic de la Karlovy Vary, în calitate de membru al juriului, apreciatul actor italian Raf Valone a avut o convorbire cu ziaristul cehoslovac J. Skala, căruia i-a răspuns la următoarele patru întrebări:

— Este adevărat că veți reapare pe ecran într-un film cu subiect sportiv?

— Da. Mi s-a încredințat rolul titular în filmul „Dribling", o coproducție franco-spaniolă în regia lui Mario Comus. Filmul redă peripețiile unui antrenor de fotbal care după un insucces suferit în America se hotărăște să pregătească o echipă anonimă din apropiere de Bilbao. În decursul acțiunii apare și un conflict între dragoste și sport care — lucru nemaipomenit! — ia sfîrșit cu victoria sportului...

— Aveți, probabil, o echipă preferată?

— De loc. Sînt suporterul fotbalului de calitate și atîta tot. De aceea, cînd turnez la Roma, Londra sau Madrid mă veți găsi întotdeauna la fotbal. Filmez și în S.U.A., dar acolo nu mă duc la fotbal.

— Dar un jucător preferat aveți?

— Asta da. Primul este Rivera, apoi Pele, Eusebio și Mazzola.

— Copiii dv. fac sport?

— Numai pentru destindere, dar fac mult. Ceea ce este mai interesant e că fetele mele, două gemene în vîrstă de 12 ani, joacă fotbal mult mai bine și cu mai multă plăcere decît fratele lor, care are 14 ani...

Primele noastre automobiliste

Asociația AUTOMOBIL-CLUB-ROMÂN, formată la București în luna aprilie 1904, **pentru încurajarea gustului, mișcării și industriei automobilistice în țara noastră** — după cum ne-o spun statutele respective — avea între membrii săi și două femei — pe soția automobilistului sportiv Jean Cămărășescu și pe Marta Bibescu. Un an mai tîrziu, se înscria ca membră activă a A.C.R. a treia femeie — soția lui Petre Bulaciu, alt automobilist pasionat al timpului. Acestea au fost primele femei din România care au practicat efectiv automobilismul, conducînd mult discutatele vehicule de acum șaizeci de ani. Și dintre ele, cea mai cutezătoare a fost Yvonne Cămărășescu, pe care o vedem în fotografie, la volanul „splendidului" său DE DION BOUTON, de 9 CP, **„tăcîndu-și preumblarea zilnică pe malurile lalomiței, împreună cu doamna Bulaciu, căreia îi trece conducerea din cînd în cînd".** Înțelegem din această informație apărută în ziarele timpului că ambele sportive se antrenau zilnic, undeva la țară, departe de străzile aglomerate ale Capitalei.

I. M.

SEXUL SLAB ȘI ȘAHUL

Cu ocazia recentului turneu internațional de șah care s-a desfășurat la Bamberg (R.F.G.), cîțiva redactori ai ziarului elvețian „Sport" au inițiat o anchetă printre participanți, căutînd să afle răspuns la întrebarea: „de ce femeile nu pot atinge în domeniul șahului nivelul competițional masculin?"

Marele maestru internațional, Paul Keres, a fost de părere că greutatea constă în obligativitatea reprezentantelor sexului frumos de a petrece în fața mesei de șah cîteva ore de joc.

Cel mai interesant răspuns a fost, însă, acela al olandezului Jan Donner, care a afirmat că principalul obstacol în calea obținerii unor rezultate superioare de către șahiste este... plictiseala. Plictiseală care provine din aceea că regulamentul nu permite discuții în timpul jocului. Și tăcerea timp de atîtea ore! — are darul de a le deprima pe șahiste...

De la munte...
GHETE PENTRU TURISM DE VARĂ, realizate din piele velurată, talpă cauciuc monolit (translucid), antiderapantă, ușoară, comodă, flexibilă
SANDALE DE VARĂ — un nou gen de pantof-sandă, cu fețe netede din box căptușit cu mesină, rezistență superioară, talpă duroflex
...la mare

SPORTUL magazin